

Katrs jauns Rūtas Hoganas romāns iepriecina kā pirmie saulesstari pēc apmākušās dienas vai pirmie pavasara vēstneši pēc garas ziemas. Viņas grāmatas ir viscaur cerīgas, tās sasilda, iedvesmo un spēj arī smīdināt. Lai gan viņas radītajiem varoņiem bieži nākas piedzīvot emocionāli sarežģītus brīžus, lasītāju ne mirkli nepamet pārliecība par mīlestības spēku un tās spēju pārvarēt visas grūtības un šķēršļus.

Sunday Express

Rūta Hogana sarakstījusi jaunu smeldzīgi apburošu romānu! “Kvīnijas Malones “Paradīzes viesnīca”” ir brīnišķīga grāmata un aizkustinošs mātes un meitas un arī draugu savstarpējo attiecību atainojums. Daudz pievilcīgu tēlu, tostarp arī Braitonas pilsēta kā viens no svarīgākajiem starp tiem.

Portobello Book Blog

Romāns “Kvīnijas Malones “Paradīzes viesnīca”” burtiski izstaro siltumu, humoru un labsirdību, pamazām atklājot sen glabātus noslēpumus par zaudētu mīlestību un pašreizējīgu, bet nepārdomātu upurēšanos. Laimīgām beigām nekad nav par vēlu.

Mirror

Dzīvi apliecinošs un cildinošs romāns, humora, laimes un prieka caurausts vēstījums, ar spēcīgu cerības nojausmu, kas izgaisina visu drūmo. Romāns kā pamudinājums katram izzināt un atrast dzīvē savu īsto vietu un saikni...

The BookBag

RUTH HOGAN
QUEENIE MALONE'S
PARADISE HOTEL

RŪTA HOGANA
KVĪNIJAS MALONES
“PARADĪZES VIESNĪCA”

No angļu valodas tulkojusi
Zane Rozenberga

821.111-31
Ho 130

Ruth Hogan
QUEENIE MALONE'S PARADISE HOTEL

Copyright © Ruth Hogan 2019
Cover illustration © Jordan Bolton

Rūta Hogana
KVĪNIJAS MALONES "PARADĪZES VIESNĪCA"

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projekta vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Ilona Ancāne*
Korektore *Ilona Burka*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-821.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neaļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Zane Rozenberga, 2023
© Literārā apdare, mākslinieciskais noformējums, izdevums latviešu valodā
Apgāds Zvaigzne ABC, 2023
ISBN 978-9934-31-975-4

*Bokijam (dēvēts arī par kucēnu Boku) –
Eli pēcnācējam*

*“Dimanta mirdzums acīs,
Lepna valdnieces stāja,
Krāšņajos matu viļņos
Lente no melna samta.”*

Tradicionāla īru dziesma

I daļa

*Zebra, zirgs
un Briesmeklis*

1

Tilda

Mana māte nogalināja manu tēvu, kad man bija septiņi gadi. Tagad, pēc trīsdesmit deviņiem gadiem, arī viņa ir mirusi, un es esmu bārene.

Neesmu bijusi viņas dzīvoklī kopš bērēm tajā karstajā, tveicīgajā augusta nogalē, un tagad košās krāsas ir nomainījuši pelēcīgi toņi un piesātinātās, rudenīgās zemes smaržas aiztraukuši piejūras ziemas skarbie, sāļie vēji. Taksometrs blīvajā pēcpusdienas satiksmē lēni virzās pa Braitonas piekrasti, un es raugos, kā tēraudpelēkie vilņi šļācas pār krasta oļiem. Cauri pievakares mijkrēslim aicinoši mirgo Pils mola ugunis, un pat pēc visiem šiem gadiem tās iedez manī bērnišķas pacilātības dzirksti. Mēs pabraucam garām ielai, kurā dzīvoja Kvīnija. Šis zaudējums joprojām smeldz skaudri kā papīra iegriezta brūce. Taksometrs pagriežas pa kreisi, projām no jūras, un apstājas pie augstas Viktorijas laikmeta mājas. Mātes dzīvoklis no ārpuses izskatās tumšs un kluss. Kad atslēdzu un atveru durvis, mani sveic klusums un sasmacis gaiss un savās slēptuvēs klusi sakustas mātes – un manas – dzīves noslēpumi, gaidot atritināties pagātnes pazīstamo audumu.

Es guļu cieši un pamostos nepieklājīgi spirta. Saku “nepieklājīgi” tāpēc, ka šajos apstākļos šķiet nepiedienīgi justies tik spirtai. Tas ir gluži kā ierasties bērēs sarkanā kleitā. Esmu šeit, lai kā piejaucēta maitu lija pārmeklētu atliekas no mātes dzīves un izlemtu, kurus audumus, traukus un mēbeles vērts paturēt un kuri jāatdod pilsētas labdarības veikaliem vai jāatstāj miskastnieku ziņā. Klusumu ir izgaiņājušas Radio 4 diktora vienmērīgās intonācijas. Sasmakušais gaiss pa atvērtajiem logiem šķiet aizplūdis gaišajā, spirtajā rītā, un tā vietu ieņēmusi daudz kārdinošāka grauzdētas maizītes un svaigi uzlietas kafijas smarža. Ieleju sev vēl vienu tasi un rūpīgi uzziestu grauzdiņam sviestu, raugoties, lai kārtiņa būtu plāna, bet vienmērīga, un pēc tam atkārtāju to pašu ar stingru, rūgtenu apelsīnu marmelādi. Sagriežu šķēli precīzi četros trijstūros un novietoju nazi pa kreisi no šķīvja ar asmeni uz iekšu. Šie rituāli palīdz saglabāt drošības sajūtu.

Ārā spīd salta, spoža saule, un krokotā viļņu josla tās staros zibsnī un mirgo kā kristāls. Es jūtu vilinājumu atvērt stiklotās durvis un brīdi pastāvēt uz balkona, lai sajustu, kā skarbais vējš sitas pret augumu un purina matus, it kā gribēdama uzsvērt, ka joprojām esmu dzīva. Tomēr es atvairu šo vēlmi. Laikam pat nezinu, kur atrodas atslēga. Es vienkārši cenšos attālināt uzdevumu, kurš neapšaubāmi būs gan sarežģīts, gan laikietilpīgs. Nebūs vienkārši izlemt, ko iesākt ar mēbelēm. Esmu jau apņēmusies paturēt šo dzīvokli, bet neesmu skaidrībā, vai tā būs mana pastāvīgā dzīvesvieta, brīvdienu mītne vai ienākumu avots. Jebkurā gadījumā būs vajadzīgas mēbeles. Virtuves galdu atstāšu – tas ir iecienīts un iemīļots Viktorijas laika priekšoka darinājums. Dzīves pēdējos gados māte aizrāvās ar krustvārdu miklām, it sevišķi tām, kas bija lielformāta avīzēs. Viņa teica, ka krustvārdu miklas vingrinot smadzenes. Katru rītu viņa vairākas stundas sēdēja pie virtuves galda, izklājusi priekšā avīzes un blakus nolikusi vārdnīcu un leksikonu – zinu, pūristu neatzīts paradums, taču viņa reti tās izmantoja. Kad apciemāju māti, viņa reizēm lūdza manu palīdzību, kamēr es sēdēju

blakus, malkoju kafiju un raudzījos allaž mainīgajā jūrā. Kopš biju pieaugusi, tā bija mūsu vistuvākā “saskarsme” – trūcīgs aizstājējs emocionālai tuvībai, kāda parasti mēdz būt starp māti un meitu, tomēr labākais, ko varējām panākt. Mātes rīcība bija radījusi starp mums plaisu, kas saglabājās līdz viņas nāvei, un es jau sen biju atmetusi mēģinājumus vai pat vēlēšanos būvēt tai pāri tiltu. Mēs izturējāmies viena pret otru ar svešu cilvēku vēso pieklājību, palikdamas tālu viena no otras pat tad, kad bijām vienā istabā. Tomēr galds paliks tepat. Es paturēšu arī grezno kamīna malas spoguļi, kura skaistumu pagaidām slēpj bieza putekļu kārtā. Atceros, kā māte pirms izešanas no mājas pie šī spoguļa kārtoja matus un pūderēja seju, sargādamās apsvilnāt zeķbikses pie gāzes kamīna liesmām, kas plandīja zemāk.

– Vecums nav iegansts, lai nolaistos, – viņa mēdza sacīt.

Diemžēl mātes redze nebija tik laba, kāda būtu, ja viņa nevarītos nēsāt brilles, un bagātīgais pūdera izmantojums nereti darīja viņu tādu kā noputējušu, diezgan līdzīgu spogulim. Taču to atsvēra rūpīgais matu sakārtojums kā “tikko no frizētavas”, eleganti piegrieztais mētelis un nenoliedzami stilīgā zīda šalle ap kaklu. Šo “izešanas” ansambli vienmēr papildināja broša, piesprausta vai nu pie mēteļa atloka, vai pie kakla zīda šalles centrā. Reiz es nopirku viņai mazu sudraba brošu ar iegravētu vārdu “Māte”. Nekad netiku redzējusi viņu to nēsājam.

Abi atpūtas krēsli dzīvojamā istabā ir atbaidošas bezgaumības iemiesojums, un no tiem jātiek vaļā. Pavisam noteikti. Pēc formas un dizaina tie ir īstenā veco ļaužu mītnes stilā, turklāt pārvilkti ar uzkrītoši raibu mēbeļdrānu, kas izskatās tāda, it kā to būtu radījusi LSD salietojusies Keta Kidstona. Zaļais, ar samtu pārvilktais dīvāns izskatās itin pieņemams un diezgan ērts sēdēšanai, tāpēc lai pagaidām paliek.

Pēc mērķtiecīga sākuma manas domas sāk klejot, un to pašu daru es. Klīstu pa istabām, pieskaros priekšmetiem, pacilāju tos un nolieku atpakaļ. Vannas istabā uz izlietnes joprojām stāv glāze ar mātes zobu suku un tai blakus rūpīgi salocīts sejas

dvielis un līdz pusei izlietots ziepju gabals. Šeit loģiskā spriest-spēja mani atstāj: kā ir pieņemts rīkoties ar mirušu cilvēku tualetes piederumiem? Šīs lietas nevienam nav vajadzīgas, tātad vienkārši jāizmet atkritumu kastē? Bet tās ir pēdējās atliekas no miesas un asinīm, kas reiz bija mana māte. Tās joprojām glabā kaut ko no viņas. Šie nenozīmīgie priekšmeti glabā fizisku saikni ar viņu; kaut ko tādu, kas būtu mani mulsinājis, kamēr māte bija dzīva, bet tagad, kad viņa ir mirusi, vēl nejūtos gatava tos izmest. Ielieku tos sikām, sārtām puķītēm rotātā tualetes somiņā, kuru māte lietoja retajās reizēs, kad mani apciemoja. Nezinu, ko citu ar tiem iesākt.

Ieeju viņas guļamistabā un apsēžos uz gultas. Uz gultas, kurā viņa nomira. Tā būs jādod projām. Gultas galā ir novietots tualetes galdiņš. Es sēžu, skatīdamās vienā no trīsdalīgā spoguļa vērtņēm un meklēdama savā sejā kādu atspulgu no mātes. Mūsu sejas forma ir līdzīga: augsti vaigu kauli, taisns, spēcīgs deguns, arī mani tumšie mati un gaišā āda ir tādi paši kā viņai – *bija*. Bet mātes acis bija vēsas, zaļas, tādas kā stiklainas. Atceros, kad biju maza, es domāju, ka tās ir marmora bumbiņu krāsā. Bet es nekad nevarēju uzminēt, ko viņa domā. Man ir tēta acis: tumšas un mainīgas, te modras, te dzīvespriecīgas, un vienlīdz izteiksmīgi atspoguļo gan dusmas, gan liksmi. Mazā, dziļā rēta virs kreisās uzacs ir tikai manējā.

Uz tualetes galdiņa stāv liela koka rotaslietu lādīte, suka, ķemme un spogulītis, prāvs sudraba krucifikss un pudelīte ar mātes iecienītajām smaržām – *Chanel No.5*. Man tās nekad nav patikušas, vienmēr likušās pārāk uzmācīgas. Tomēr es bieži viņai tās dāvināju Ziemassvētkos un dzimšanas dienās, jo viņa tās dievināja. Starp sukas asajiem sariem vēl redzami daži iepinušies mati. Tepat ir arī maza fotogrāfija vienkāršā sudraba ietvarā. Vecs un pabalējis melnbalts attēls, kurā redzama jauna sieviete gaišā vasaras kleitā ar pārļu virteni ap kaklu. Pie rokas viņa tur mazu, gadus piecus vai sešus vecu meiteni spīdīgās, jaunās sandalēs un spodri baltās zeķītēs, no kurām viena ir nobrukusi. Tās esam māte un es.

2

Tillija

Tillija sēdēja uz ārdurvju pakāpiena, apāvusi jaunās, sarkanās sandales, un cītīgi pētīja kreveli uz sava ceļgala. Pagājušajā trešdienā viņa bija nokritusi no divriteņa, jo skatienu uz brīdi bija piesaistījis misis O'Flahertijas milzīgais dibens, kas gāzelējās lejuļ pa ielu, iespilēts spilgti oranžā krimplēna kleitā. Kā divi ķirbji, kas sacenšas par vietu maisā, mēdza teikt tētis, un māte tad saknieba lūpas un centās izlikties dūsmīga, kā vienmēr, kad tētis pateica kaut ko jocīgu, bet drusciņ rupju. Tillija nedrīkstēja teikt "dibens", bet nevarēja taču būt nekā slikta, ja to saka tikai domās? Oranžie ķirbji bija piesaistījuši viņas uzmanību pietiekami ilgi, lai viņa nepamanītu pamesto skrituļslidu, kurā velosipēda priekšējais ritenis ietriecās tik stipri, ka izsvieda viņu no sēdekļa un atstāja guļam uz ietves, nevarīgi vicinot kājas un rokas. Kādu laiku viņa gulēja, klausīdamās, kā tikšķot griežas riteņi, līdz tie apstājās, un skatīdamās, kā vējš viegli plivina pušķus pie sejai tuvākā stūres roktura. Celis sāpēja, elkonis bija nobrāzts, taču rokas un kājas, šķiet, varēja pakustināt. Par laimi, misis O'Flahertija nebija dzirdējusi blikšķi, kuram neviļus kļuvusi par cēloni, un aizgājusi līdz ielas

galam, nogriezusies aiz stūra, ķirbjiem mundri šūpojoties aiz muguras. Misis O'Flahertija bija labsirdīga sieviete, kura viegli sapratās ar bērniem, un viņai pašai to bija septiņi (Tillijas māte teica, ka viņa esot “dedzīga katoliete”). Ja misis O'Flahertija būtu redzējusi Tillijas kritienu, viņa noteikti būtu steigusies atbrīvot Tilliju no kāju, roku velosipēda mudžekļa uz ietves un nogādājusi viņu drošībā pie mātes, kurai pienāktos gādāt sūrstošu antiseptiķi, lipīgu plāksteri un mierinošu apskāvienu. Taču tāda rīcība piederētos možai mammītei, kura cep kūkas, nēsā priekšautu un bieži smaida, kura smaržo pēc *Avon* parfīma un sauc vīru par “dārgumiņu”. Tādai sievietei kā misis O'Flahertija vai mammīte no veļas pulvera reklāmas, ko rāda televīzijā. Bet ne jau Tillijas mātei. Tillijas māte dusmotos par sacelto brēku, par misis O'Flahertijas iejaukšanos, par Tillijas neveiklību un par caurumu gluži labas jakas elkonī. Nebūtu nekāda apskāviena, un sūrstētu tikai mātes skarbie vārdi. Tillija piecēlās, savāca divriteni un kā mācēdama notīrīja ievainojumus ar siekalām un visai netīru mutautu un pārējo dienas daļu pavadīja ar uzrotītām jakas piedurknēm, lai noslēptu caurumu.

Tagad krevele bija gandrīz melna, un baltā maliņa liecināja, ka to drīz varēs noplēst. Rēta niezēja, un āda ap to bija mazliet pietūkusi un stingra. Tillija ar nagu mēģināja pacelt krevels malu, un nākamajā mirklī pa kāju notecēja asins strūkliņa, kas iesūcās spodri baltajā zeķē. “Es atsitos pret krēslu,” domās tūlīt uzzibēja atbilde uz mātes neizbēgamo bārienu. Tillija bieži vēlējās, kaut viņas māte vairāk līdzinātos mammītei no veļas pulvera reklāmas. Viņa bija pārliecināta, ka māte lieto nepareizo pulveri. Ar pirkstu piespiedusi kreveli atpakaļ, Tillija rūpīgi sakrokoja zeķi, lai paslēptu sarkano plankumu.

Dārzā aiz mājas bagātīgi ziedēja puķes, un mauriņš bija kārtīgi nopļauts, ar norobežotām malām. Tas izskatījās kā attēls no bilžu grāmatas. Smaržīgie puķuzirniši bija rūpīgi apkopti un aptinušies ap balstiem, un to vārie ziedi neskaitāmos tumšsarkanu, sārtu, mēļu un baltu krāsu toņos vēstīja par tēta mīlošajām

un gādīgajām rokām. Viņš bija rādījis Tillijai, kā izkniebt sānu dzinumus, kas atgādināja mazas, satītas atsperes. Tētis teica: ja kāti augšot garāki un taisnāki, uz tiem būšot vairāk ziedu. Tillija katru dienu apskatīja puķuzirņus un katru nomaldījušos zaļo stīgu izknieba ar ikšķa un rādītājpirksta nagiem tieši tā, kā viņš bija mācījis. Apmales dobēs krāšņi ziedēja samtenes, lauvmutītes un pusdienziedes, kuru košās, uzkrītošās krāsas izskatījās kā uz divdesmitā gadsimta 50. gadu pastkartītes. Tillijai ļoti patika draiskās, uzkrītošās pusdienziedes – nevis žilbinošo krāsu vai mirdzošo ziedlapu dēļ, bet tāpēc, ka tās atvērās, lai gozētos saules staros, un aizvērās gluži kā lietussargi, līdzko savilkās mākoņi vai norietēja saule. Tas bija brīnumaini.

Aiz mauriņa pletās neliels dārzeņu lauks ar pāris zirņu dobēm, dažām salātu rindām, četriem tomātu stādiem podos un tēta dārgajiem avenājiem. Tillija mēdza čiept un ēst zirņu pākstis, kad tās vēl bija mazas un saldi sulīgas. Tētis izlikās, ka dusmojas par to, bet tad pasmējās un teica, ka tas būtu brīnums, ja kāda pāksts izaugtu pietiekami liela, lai nokļūtu uz pusdiengalda. Tillijai patika, kā viņš smējās, jo tētis smējās ar visu seju, nevis tikai ar muti. Viņa vaigi kļuva sarkani, āda ap acīm sakrunkojās kā savītis ābols, un acīs, kas bija tumša sīrupa krāsā, parādījās mirdzums, ko viņš dēvēja par “laimes asarām”. Tillijas māte allaž teica, ka avenāji esot lieka laika tērēšana, jo ogas tikpat apēdišot putni, tomēr katru gadu stublājos sabrieda samtaini mikstas, tumšsārtas avenas, pilnas ar saldu sulu, kas tecēja pār zodu, kad Tillija bāza tās mutē, kopā ar tēti slēpdamās dārza šķūnītī. Sevišķi garšīgas tās bija tāpēc, ka tika ēstas šādi – alkatīgi, nekārtīgi un slepeni. Kreozota smaka Tillijai visu turpmāko dzīvi neatraujami saistījās ar avenēm, un vēl pēc daudziem gadiem pat tikko jaušams tās vilnis sadzina mutē siekalas. Tētis notiesāja savu daļu ogu un vēlāk, ienesis virtuvē pieticīgu pusbļodiņu, izteiksmīgi pamirkšķināja Tillijai ar aci un pasniedza to mātei, kas rādīja nepārprotamu “es jau teicu” seju. Avenes bija tikai viens no Tillijas un tēta daudzajiem mazajiem

noslēpumiem un jokiem, kuri darīja gaišāku viņu ikdienas dzīves patumšo rūpju paleti.

Tillija piecēlās un paspēra dažus uzmanīgus soļus, lai redzētu, vai ceļgals ir mitējies asiņot. Spožajā saulē pusdienziedes bija pilnīgi atvērušās, un daudzkrāsainās ziedlapas mirgoja dienvidus tveicē. Tillija noliecās un noplūca lauvmutītes galviņu. Tajā brīdī, kad viņa saspieda puķes “vaigus”, lai liktu tai iekost pirkstā, uz sliekšņa iznāca māte. Viņa bija ģērbusies zilā katūna kleitā un ap kaklu aplikusi pārļu virteni. Stāvēdama pie durvīm, viņa iebāza rokassomā pūdernīcu un tīru mutautiņu un ar skaļu klikšķi aizspieda somas slēdzi. Mātei vajadzēja izskatīties skaistai, bet viņas vaibsti bija saspringti un sejas līnijas skarbas.

– Nāc, Tillij, mēs nokavēsim autobusu! Un savelc augstāk zeķi!

Māte pagriezās un iegāja atpakaļ mājā. Tillija nosvieda lauvmutīti uz takas un neveiksmīgi saraustīja zeķi. Lēnām iedama gar puķu dobi pie mātes, viņa prātoja, kurš rūpēsies par viņām tagad, kad tēta vairs nav.

3

Tillija

Tillija sēdēja blakus mātei, nemierīgi didīdamās, jo autobusa sēdekļa stingrais samta pārvalks durstīja kailo kāju mugurpusi. Autobusā bija karsti un smacīgi, kaut gan pa atvērtajām durvīm strāvoja viegls vējš.

– Tillij, sēdi taču mierīgi! – māte pikti aizrādīja, meklējama rokassomiņā maku.

– Laikam tam meitēnam biksēs salīdušas skudras.

Autobusa kasiere plati uzsmaidīja Tillijai, pacietīgi gaidīdama, kad māte sameklēs makā monētas, lai nopirktu biļetes. Tillija iespurdzās. Viņai ļoti gribējās būt autobusa kasieri ar spīdīgu naudas somu un maģisku, dūcošu biļešu ierīci un drīkstēt ļaužu pilnā autobusā teikt “bikses”, neiekuļoties nepatikšanās. Tillijas māte pasniedza biļešu naudu, un kasiere pagrieza rokturi savas burvju kastītes sānā un no priekšējās spraugas izvilka divas oranžas, apdrukātas biļetes.

– Lūdzu, mīlulīt! Vai gribi tās paturēt?

Viņa iedeva biļetes Tillijai, pamirkšķināja ar aci un devās tālāk pa eju starp sēdvietām, viegli gāzelēdamās līdz autobusa kustībām. Tillija pavisam noteikti gribēja būt autobusa kasiere.

Skaists, zils formas tērps, pilna soma ar naudu un brīnumaina biļešu mašīna, turklāt iespēja būt noteicējai pār visu autobusu! Tillija ar māti sēdēja netālu no durvīm uz viena no garajiem soliem, kas stiepās katrā ejas pusē viens otram pretī. Viņām pretī sēdēja pavecs pāris un jauna sieviete ar bērnu. Jaunā sieviete bija ļoti glīta, ar dzelteniem, augstā zirgastē sasietiem matiem un sārtu, spīdīgu lūpukrāsu. Viņai bija gaišsārti svārki ar baltām puķītēm, viduklī cieši savilkti, bet uz leju paplatināti kā lampas kupols, un piegulošs svīteris ar īsām piedurknēm, adīts no baltas, mīkstas vilnas, kam droši vien būtu patīkami pieskarties. Vecajai sievietei bija diezgan dusmīga seja un ļoti cieti, sirmi mati, sarullēti biezos, apaļos rituļos virs galvas kā cisiņmaizīšu kaudze. Mugurā viņai bija tumšzila kleita ar sikiem, baltiem punktiņiem; pārstiepta pār vareno krūšu kalnu, tā pazuda dziļā ieplakā starp krūtīm un lielo vēderu. Viņas kājas bija iespīlētas spīdīgās, tumšzilās karpēs, no kurām kā pārrūgusi mīkla spraucās ārā tuklas potītes. Sieviete izskatījās sakarsusi, pikta un neapmierināta. Tillija prātoja, vai arī viņai varētu būt gaidāms bērns. Vēders bija gana liels, lai bērnam tajā pietiktu vietas, un varbūt tieši tāpēc kleita izskatījās par mazu. Tillija jau grasījās viņai to pajautāt, bet tad sieviete uzmeta viņai tik bargu skatienu, ka meitene pārdomāja. Tillija vēroja jauno un veco sievieti sēžam blakus un prātoja, kad īsti notiek tāda pārvērtība, ka divas atsevišķas krūtis kļūst par vienu lielu. Jaunajai sievietei tās noteikti bija divas, un to apveidus zem svītera varēja skaidri saskatīt, bet vecajai sievietei bija tikai viens liels, masīvs krūšu kalns. Brīdi padomājusi, Tillija nosprieda, ka īpaši negrib ne vienu, ne otru.

Viņa pievērsa uzmanību vecajam vīrietim, kuram, pēc Tillijas domām, varēja būt ap simt gadu. Viņam bija brūngana āda, krunkaina kā marinēts valrieksts, no ausīm spraucās kupli, sirmi kušķi, un zilajās acīs zibēja blēdīgas uguntiņas. Galvā viņam bija tvīda cepure, mugurā zili rūtains krekls, un Tillija bija pārliecināta, ka viņš ož pēc vectētiņa. Mezglotās, kaulainās

plaukstas cieši turēja spieķi, ko viņš bija novietojis sev priekšā starp plati izplestajām kājām. Izskatījās, ka viņš šajā 37. maršruta ceļojumā ir pilnīgi gatavs gan uz bremzēšanas un atiešanas grūdieniem, gan uz vienmērīgu autobusa zvārošanos. Tillija pētīja viņu ar neslēptu ziņkārību, un vīrietis parādīja viņai mēli. Tas bija īss mirklis, gluži kā vardei ķerot mušu. Tillija pat nejutās droša, vai nav to tikai iedomājusies. Viņa paskatījās uz māti, lai redzētu, vai tā kaut ko ir pamanījusi. Māte bija iegrimusi pati savā pasaulē, pievērsusi skatienu logam. Tillija vēlreiz paraudzījās uz vīrieti. Viņš vēlreiz izbāza mēli. Bet šoreiz Tillija saprata. Pametusi vēl vienu ašu skatienu uz māti, viņa ar pirkstgalu paspieda augšup degunu un izbāza mēli. Vīrieša sejā pazibēja smaids, un viņš atbildot pavilka uz priekšu abas ausis, ar mazo pirkstiņu paspieda augšup deguna galu un vēlreiz izbāza mēli. Tillija brīdi domāja un jau grasījās atbildēt ar kaut ko līdzīgu, bet tad pa eju valdonīgā soli tuvojās kasiere. Viņa paskatījās uz abiem kā skolotāja, kura zina, ka skolēni aiz muguras dara blēņas, bet vēl nav paguvusi tos pieķert.

– Redzu, redzu! – kasiere bargā tonī sacīja vīrietim un, paiedama viņam garām, paspieda viņa celi un devās pa kāpnēm uz autobusa otro stāvu. Vecā vīrieša sieva diezgan neapmierinātu seju sakrustoja rokas zem lielā vēdera un pikti parāva to uz augšu, it kā gribēdama uzmodināt. Tillija neziņā vilcinājās, un večuks kā iedrošinādams tikko jaušami savilka augšup uzacis. Tillija sasparojās un centās savilkt seju vēlāmā izteiksmē, bet vispirms vajadzēja brīdi koncentrēties. Viņa ar rādītājpirkstiem pastiepa ausis uz priekšu, ieākēja mazos pirkstiņus lūpu kaktiņos un savilka lūpas platā grimasē, izvalbīja acis tā, ka redzami tikai baltumi, un izbāza mēli, cik tālu iespējams. Mēģini nu pārspēt! Večuka seja pauda apbrīnu, un Tillija apmierināta atlaidās dziļāk sēdeklī. Tomēr cerības uz uzvaru izrādījās pārāgas. Vecais vīrs ar satriecošu bezbēdību un ašu mēles kustību atsvabināja un daļēji izbāza ārā gan augšējo, gan apakšējo zobu plati un tūlīt ievilka tās atpakaļ, visu laiku pavērsis abus

redzokļus uz iekšu. Darīts un vinnēts! Tillija juta bijīgu sajūsmu un manāmu skaudību par večuka mākslīgajiem zobiem – tā nu gan bija negodīga priekšrocība! Vienlaikus viņu sagraža sīku smieklīņu lēkme. Viņa juta tos iekšā burbuļojam gluži kā putojošās tabletes, ko māte deva dzert, kad viņai sasāpējās vēders. Tillija centās tos apvaldīt, bet smiekli līdz ar neveiksmīgo pūliņu drebuļiem jau kratīja viņu pilnā sparā. Acīs kāpa sajūsmas asaras, un seja kļuva sarkana kā avene. Visu izšķīra skatiens uz veco vīru, kam pār vaigiem ritēja smieklu asaras un viss augums raustījās liksmē. Tillija bažīgi nodomāja, ka zobi varētu izkrist viņam no mutes, aizlidot pa grīdu un iekosties mātei potītē. Tāda doma bija pēdējais piliens. Jautriība izsprāga kā gāze no sakratītas limonādes pudeles. Viņas smiekli aizvēlās pa autobusu skaļos viņšos, kas cēlās un krita kā vārošs džems katlā. Tillija pūlējās savaldīties, bet tas bija bezcerīgi. Jo vairāk māte mudināja nemuļķoties un sēdēt rātņi, kā kārtīgai meitenei pieklājas, jo stāvoklis kļuva ļaunāks. Viņa zināja, ka mātei taisnība, ka viņa padara sevi par apsmieklu, tomēr smiekli turpinājās, jo viņa tos nespēja apturēt. Un vecais vīrs nepalīdzēja. Viņš klaudzināja spieķi pret autobusa grīdu, itin kā sizdams ritmu arvien augošajai liksmībai, kas tik pamatīgi bija abus sagrabusi. Smiekli palēnām pieklusā – pietiekami lēnām, lai Tillija saņemtos un savilkto seju puslīdz prātīgā izteiksmē. Tomēr šī savaldība bija nedroša, pārāk īslaicīga, lai paļautos, ka tā nesabruks jau pie niecīga izaicinājuma. Vecā vīrieša sieva nosodoši novērsās no viņa un aizgriezta prom savas varenās krūtis, bet tajā brīdī autobuss spēji sakratījās, un blakus sēdošais bērns apvēma viņas krūtis un rokassomu.

Nākamajā pieturā viņam bija jāizkāpj, un Tillija priecājās, ka tikusi ārā no autobusa. Bērna vēmekļu smaka nebija patīkama, un, jo citīgāk vecā sieviete pūlējās tos notīrīt, jo vairāk, šķiet, izsmērēja uz visām pusēm. Viņa pat pamanījās daļu uzšķiest kasierei, kas bija nosteigusies lejā, lai noskaidrotu kņadas iemeslu. Večuks tajā brīdī smējās tik pamatīgi, ka spieķa

balsts sašķobījās, un viņš gandrīz nokrita no sēdekļa. Tillija nodomāja, ka šovakar viņam noteikti būs jāiet gulēt bez vaka-riņām. Tillijai pašai no smiekliem sāpēja vēders, bet viņa vairs nejutās pārliecināta, ka grib būt autobusa kasiere.

Viņa negribēja būt arī ārsta sekretāre. Desmit minūtes pēc izkāpšanas no autobusa viņas sēdēja uz cietiem koka krēsliem ģimenes ārsta doktora Bentlija vēsajā, drūmajā uzgaidāmā telpā, un Tillija uzsāka skatienu sacensību ar viņa sekretāri, kas sēdēja pie rakstāmgalda istabas galā. Sekretāre bija kalsna sieviete ar tumšiem tik stingri pakausī saņemtiem matiem, ka viņas seja izskatījās vienu izmēru par mazu. Viņai bija garš, smailes deguns un brilles, pār kurām viņa bija augstprātīgi noskatījusies abās ienācējās. Viņa izturējās tā, it kā viņas pienākums būtu aizsargāt ārstu no pacientiem, kas mūžīgi ceļ brēku par niekiem. Tillijai nepatika, ka viņa izturas pret māti kā pret zemāku personu. Kādā nozīmē zemāku, Tillija vēl īsti neizprata, tomēr to juta un zināja, ka tas nav jauki. Vēl Tillija nodomāja, ka sekretārei ir tāda seja, it kā viņa būtu ēdusi citronus. Tillija klusībā pasmaidīja, iedomādamās, cik jautri būs pastāstīt šo joku tētim, taču smaids izkusa kā zemē nomests saldējums, jo viņa atcerējās, ka tēta vairs nav, un līdz ar šīm atmiņām viņu pārņēma sajūta, ka vēders ir pilns ar dūņām. Sekretāre vēroja Tilliju tik cieši, it kā baidītos, ka viņa pēkšņi sāks dauzīties un izjauks nevainojami kārtīgās spīdīgo žurnālu kaudzes uz mirdzošā galdiņa vai izmētātās reklāmu lapiņas, kas vēstīja par Sanatogena, zivju eļļas un iesala teicamo iedarbību. Māte katru dienu lika Tillijai apēst veselu karoti smirdīgās, brūnās, lipīgās ķēpas, jo tā viņai “darot labu”. Tillija nesaprata, kā tas iespējams. Resnās, brūnās burkas izskats vien jau vedināja rīstīties, un līmveida viela kavējās mutē vēl vismaz pusstundu pēc tam, kad bija norīta “dienas deva”. Tā garšoja pēc īrisa un zivju sajaukuma, un purkšķi pēc tam smirdēja kā atkritumu kaste aiz cepto zivju veikala. Uz sekretāres galda iezvanījās telefons, un viņa pacēla klausuli pie auss, nenovērsdama skatienu no Tillijas.

– Tagad ārsts var jūs pieņemt, – viņa sausi klikstošā balsī teica Tillijas mātei.

Māte piecēlās mazliet ašāk nekā vajadzīgs un, paņēmusi rokassomu, sacīja Tillijai: – Gaidi šeit un uzvedies kā laba meitene!

Aizgājusi gandrīz līdz kabineta durvīm, viņa pagriezās atpakaļ un piebilda: – Neko neaiztiec!

Tillija pikti sarauca pieri. Vārdus “kā laba meitene” varēja saprast dažādi. Tur pavērās daudz iespēju. Varētu pašķirstīt žurnālus vai tikai tos pārbīdīt, izjaucot nevainojamo sakārtojumu. Varētu pa vienam piespiest pirkstgalus pie pulētās galdiņa virsmas, atstājot matētu nospiedumu virkni. Varētu ieslīdināt plaukstu biezo samta aizkaru ielocēs pie loga. To visu varētu iecietīgi piedēvēt kopumā labam, bet garlaikotam bērnam, kas cenšas izklaidēties, gaidot savu māti. Tiesa gan, nojauta Tillijai teica, ka tādas izklaides noteikti satracinātu sekretāri vēl vairāk nekā zirnekļi biksēs. Taču visam svītru pārvilka mātes pēdējie vārdi: “Neko neaiztiec!” Tillija nekustīgi sēdēja un saspringti domāja. Pēc brīža viņa pielēca kājās. Sekretārei acīs tūlīt iedegās sarkanais brīdinājuma signāls. Vispirms Tillija aizgāja pie žurnāliem. Viņa pacēla virs kaudzēm abas plaukstu un viegli tās kustināja, atstājot pavisam mazu spraudziņu starp ādu un spīdīgajiem žurnālu vākiem. Pēc tam viņa ar vienu pirkstu zīmēja gaisā rakstus, brīžiem nonākot par mata tiesu virs pulētās galdiņa virsmas. Sākumā pirksts kustējās vienmērīgi, veidojot sarežģītas spirāles un izliekumus, bet tad strauji nolaidās pie pašas virsmas kā bezdelīga, kas traucas lejup pie ezera padzerties. Sekretāre kļuva arvien piktāka un piktāka, kā ar pieaugušajiem mēdz notikt, kad bērni tos veiksmīgi iznes cauri. Tillija aizgāja pie loga un pacēla plaukstu virspusi bīstami tuvu visai nožēlojama izskata gumijkokam, kas sadudzis tupēja netīri brūnā puķpodā pie sienas.

– Meitene! – sekretāre beidzot neizturēja. – Ko tu īsti tur dari?

Tillija nesteidzīgi pagriezās pret viņu un laipni pasmaidīja.
– Es uzvedos kā laba meitene un neko neaiztīku, – viņa atbildēja.

Nākamās pāris minūtes Tillija pavadīja, izlikdamās glāstām aizkarus, bet sekretāre turpināja vērot viņu ar bezspēcīgu niknumu. Tillija nemaz nebrīnītos, ja viņai pa ausīm sāktu plūst garaiņi. Beidzot aiz kabineta durvīm atskanēja soļi, un Tillija nesteidzīgi atgriezās savā vietā uz krēsla. Viņa pat atcerējās sakrustot potītes un kārtīgi salikt rokas klēpī, tā radot pilnīgi nevainojamu ainu. Kad māte iznāca no kabineta, viņas pirmie vārdi skanēja: – Es ceru, ka tu biji laba meitene, Tillij?

Jautājumu prasmīgi noapaļoja Tillijas atbilde: – Es neko neaiztīku.

Pēc ārsta telpu drūmās puskrēslas saule žilbināja acis, un māte saņēma Tillijas roku. Šai retajā reizē viņa izskatījās apmierināta ar Tilliju un pat nopirka viņai saldējumu kioskā pie autobusu pieturas. Nākamajā brīdī viņa tomēr vēlējās, kaut nebūtu to darījusi, jo autobuss pienāca agrāk, nekā viņas bija gaidījušas, un Tillijai bija jāpamanās iekāpt un atrast sēdvietu, vienā rokā turot saldējumu un nenovēršot acis no sārtās bumbiņas virs vafeles, un ar mēli cītīgi steidzot pieveikt gardumu, pirms tas karstumā izkūst. Laizīdama no pirkstiem pēdējās saldējuma paliekas, viņa izklaidīgi prātoja, kas tās varēja būt par zālēm, kuru recepti māte bija iedevusi aptiekāram. Vienīgās zāles, kuras Tillija bija lietojusi pēc tam, kad nejauka klepus dēļ nācās apmeklēt ārstu, bija tādā pašā krāsā kā saldējums un saucās pennisilis vai kaut kā tamlīdzīgi. Ceļā uz autobusu pieturu viņas bija iegriezušās arī puķu veikalā. Māte bija nopirkusi skaistu, lielu pušķi no rozēm, neļķēm un citām puķēm, kuras Tillija nepazīna, bet visas tās bija ļoti jaukas un smaržīgas. Pušķis bija paredzēts Vendijas tantei dzimšanas dienā. Vendijas tante bija mātes labākā draudzene, un Tillijai tas šķita ļoti dīvaini, jo viņas nemaz nebija līdzīgas. Vendijas tante bija skaļa, draudzīga dāma, kas uz ielas sveicināja cilvēkus, kurus pat nepazīna, un

bez mulsuma atvēra atnācējiem durvis, tērpusies rītakleitā un ar rullīšiem matos. Viņai bija divi bērni un viens vīrs. Vīru sauca tēvocis Bils, un bērnus sauca Karena un Kevins. Kevins bija puika un viņam bija divpadsmit gadu, tāpēc Tillijai ar viņu nebija daudz darīšanu. Taču Karena bija divus gadus vecāka par Tilliju, tikpat draudzīga un jautra kā Vendijas tante, tāpēc Tillijai patika spēlēt ar viņu “veikalus” un “frizierus”. Vendijas tante dzīvoja tikai dažas ieliņas tālāk, un viņai rokas stiepiena attālumā vienmēr bija sarkans, dzirkstošs dzēriens – vēl viens iemesls, kāpēc Tillijai patika viņu apciemot. Tillija ar māti izkāpa no autobusa savā parastajā pieturā, bet Tillija pamanīja kleitas priekšpusē divas mazas sārtā saldējuma picīņas. Viņa mēģināja tās nolaizīt, bet māte viņu apturēja.

– Lai paliek, Tillij! Tu tikai nosmērēsies vēl vairāk.

Tilliju patiesībā neuztrauca kleitas stāvoklis, viņa vienkārši negribēja lieki izšķiest saldējumu. Tantes Vendijas ielā visām mājām bija mazi priekšdārziņi, ko atdalīja sarkanu ķieģeļu mūri. Lielākajai daļai vidū bija četrstūrveida mauriņš, kam ap visām četrām malām stiepās šauras dobes ar košām puķēm. Tillijai likās, ka šīs mājas un dārzi izskatās kā lego veidojumi. Vienīgi Vendijas tantei viss bija citādi. Vendijas tantes priekšdārziņu klāja divains, ciets segums, kurā vietām bija atstāta vieta kādam augam vai krūmam, un tajā bija izvietoti aptuveni divdesmit dārza rūķi. Tur bija arī lielas plastmasas vējdzirnavas, neliela koka ķerra ar begonijām, kailas sievietes akmens statuja un vēlmju aka, kurā varēja mest monētas un kaut ko ievēlēties. Viens no rūķiem sēdēja uz akas malas, iemetis ūdenī makšķeri. Tas Tillijai patika vislabāk.

– Ai, skaties! – Tillija satraukti iesaucās, kad viņas bija nokļuvušas līdz Vendijas tantes vārtiem. – Vendijas tantei ir jauns putns! Vai nav burvīgs?

Visredzamākajā vietā uz ovālas spoguļstikla pamatnes, ko balstīja akmeņu apmale, stāvēja iespaidīgs, sārts plastmasas flamins. Tillijai ļoti patika Vendijas tantes priekšdārzs. Tas viņai

atgādināja kādu no jūrmalas vietām, kur varēja spēlēt golfu (tikai tur nebija kailās akmens dāmas). Tillijas māte neizskatījās tik sajūsmināta.

– Es teiktu, ka diezgan spilgts.

Viņas vēl nebija nogājušas pusi takas, kas veda uz māju, kad aiz stūra iznira Vendijas tante. Viņa sagaidīja atnācējas ar platu smaidu un izplestām rokām, un, pamājusi uz flamingu, noprasīja: – Ko jūs sakāt par manu Englebertu? Bērni man to uzdāvināja dzimšanas dienā.

– Viņš ir ļoti jauks, – Tillija nešaubīdamās atbildēja.

Māte pasmaidīja un pasniedza Vendijas tantei puķes.

– Daudz laimes dzimšanas dienā, Vendij!

Vendijas tante saņēma pušķi ar acīmredzamu prieku, bet tad ieskatījās Tillijas mātes raižpilnajā sejā, kas bija bāla par spīti siltajai saules gaismai.

– Jums jāiedzer tase labas tējas un jāapēd gabaliņš no manas dzimšanas dienas tortes. Bet vispirms es gribu izmēģināt Bila dzimšanas dienas dāvanu.

Vendijas tante aizveda viņas uz dārzu aiz mājas un lika nostāties zem ābeles. Tad viņa pazuda mājā un tūlīt pat atgriezās ar nelielu, melnu taisnstūrveida priekšmetu rokā. Pacēlusi to pie vienas acs, viņa pagriezās pret Tilliju un māti.

– Smaidiet!

Klikt!